

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-10

Diarienummer 0027/25

Handläggare

Frida Nowotny

Telefon: 031-368 02 40

E-post: frida.nowotny@valkansliet.goteborg.se

Hemställan om kommunbidrag år 2026 för att genomföra allmänna val

Förslag till beslut

I valnämnden:

Hemställan till kommunstyrelsen om kommunbidrag om totalt 35 600 tkr år 2026 för att genomföra allmänna val i enlighet med de förutsättningar som presenteras i föreliggande tjänsteutlåtande, godkänns.

Sammanfattning

Den 13 september 2026 är det val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige.

Valnämndens kostnader och verksamhet skiljer sig stort beroende på om det är ett valår eller ett förberedelseår. För att ge kommunstyrelsen förutsättningar att ta hänsyn till valnämndens behov i budgetberedningen har valkansliet beräknat nämndens kostnader för genomförande av de allmänna valen 2026.

Kostnaderna har beräknats med utgångspunkt i att nuvarande verksamhet bibehålls och utvecklas i enlighet med de förutsättningar som beskrivs i tjänsteutlåtandet.

Förvaltningen har vid sin bedömning av servicenivå gjort avvägningar utifrån gällande lagstiftning, statistik över antalet röstberättigade och röstande och framtida prognoser, tidigare utvärderingar av verksamheten och verksamhetens samlade förutsättningar att genomföra valet.

Kostnaden för valets genomförande beräknas uppgå till 52 756 tkr varav ca 17 156 tkr utgörs av statsbidrag (enligt 2024 års utbetalning). De största posterna i kostnadsberäkningen utgörs av personalkostnader om ca 77 procent och lokalkostnader om ca 9 procent. För att genomföra de allmänna valen behöver valnämnden tillföras 35 600 tkr år 2026.

Valnämnden har att fatta beslut om hemställan till kommunstyrelsen om kommunbidrag om totalt 35 600 tkr år 2026 för genomförande av allmänna val 2026 i enlighet med de förutsättningar som presenteras i föreliggande tjänsteutlåtande.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bedömning ur den ekonomiska dimensionen redogörs för i handlingen.

Bedömning ur ekologisk samt social dimension

Då ärendet är ett underlag för budgetberedningen har förvaltningen inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga

1. Preliminär resultaträkning för budgetåret 2026

Ärendet

Valnämnden har att fatta beslut om hemställan till kommunstyrelsen om kommunbidrag om totalt 35 600 tkr för år 2026 för genomförande av allmänna val i enlighet med de förutsättningar som presenteras i föreliggande tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

Den 13 september 2026 är det allmänna val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige. (RKR-val) Valnämndens kostnader och verksamhet skiljer sig stort beroende på om det är ett valår eller ett förberedelseår. För att ge kommunstyrelsen förutsättningar att ta hänsyn till valnämndens behov i budgetberedningen har valkansliet gjort en beräkning av nämndens kostnader för genomförande av RKR-valen 2026. Kansliets bedömning är att valnämndens kommunbidrag för 2026 behöver utökas jämfört med 2022, då kommunbidraget uppgick till 31 650 tkr. Kansliets bedömning är för närvarande att något ökat anslag inte är aktuellt för 2027-2028.

Kostnaden för valets genomförande beräknas uppgå till 52 756 tkr varav ca 17 156 tkr utgörs av statsbidrag (enligt 2024 års utbetalning för EU-valet). De största posterna i beräkningen utgörs av personalkostnader om 77 procent och lokalkostnader om 9 procent. För att genomföra RKR- valen 2026 i enlighet med de utgångspunkter som redogörs för i föreliggande tjänsteutlåtande behöver valnämnden tillföras 35 600 tkr för år 2026.

Förutsättningar

Röstberättigade

Enligt statistik över röstberättigade som valmyndigheten presenterar den 1 mars året innan valår beräknas antalet röstberättigade öka med knappt 20 000 personer jämfört med RKR-valen 2022. Till följd av nybyggnation, inflyttning och stora skillnader i rösträtt mellan EU-val och RKR-val kommer antalet valdistrikt behöva utökas något från dagens 393 stycken.

Förtidsröstning

Andelen personer som förtidsröstar har de senaste valen ökat och i EU-valet 2024 röstade över 50 % i förtid. Ett rimligt antagande är att förtidsröstningen kommer fortsätta öka. I kostnadsberäkningen avseende bemanning och antalet röstningslokaler har valkansliet tagit höjd för att röstningen i förtid kommer fortsätta öka.

Digitalisering

Valmyndigheten arbetar för att införa digitala röstkort och röstlängder. Införandet av digitala röstkort och digitala väljarförteckningar planeras till RKR-valen 2026 och påverkar förtidsröstningen. Införandet av digitala röstlängder i vallokalerna planeras till EU-valet 2029. De planerade förändringarna får stor konsekvens på och innebär att registreringen av rösterna sker digitalt. Väljaren kommer fortsatt att rösta enligt samma förfarande som tidigare.

Valkansliet har i dagsläget inte tillräcklig information om förutsättningarna för digitaliseringen och bedömningen av påverkan och dess kostnader är därför mycket osäker.

Avvikelse från dygnsvila

Frågan om avvikelse från arbetstidsreglerna kring dygnsvila i samband med val är central för möjligheten att genomföra val. 2024 kom centrala parter överens om en tillfällig avvikelse från dygnsvila för de arbetstagare som jobbade med EU-valet under valdygnet (SKR Cirkulär 24:17). Kostnaden för personal och utbildning för att leva upp till reglerna om dygnsvila, beräknas uppgå till 5 100 tkr.

I årets avtalsrörelse har centrala parter enats om en förlängning av den tillfälliga överenskommelsen om avvikelse från dygnsvila artikel 3, Direktiv 2003/88/EU i samband med särskild övning, allmänna val och nationella folkomröstningar samt insatser för nationell och regional beredskapsfunktion. Avtalet gäller till och med 2027-03-31.

Utgångspunkterna vid beräkning av kostnaderna har varit följande;

- att erbjuda motsvarande servicegrad avseende öppettider i förtidsröstningen som vid EU-valet 2024 på allmänna bibliotek och kulturhus, inklusive lördagen innan valdagen.
- att tillhandahålla en röstningslokal i Nordstan med utökade öppettider, jämfört med EU-valet 2024.
- att tillhandahålla tre moduler som röstningslokaler på strategiska knutpunkter med motsvarande öppettider som i RKR-valen 2022.
- att erbjuda förtidsröstning på två till tre platser på valdagen, varav en är Nordstan, på samma sätt som vid EU-valet 2024.
- en utökning av personella resurser med 22 personer på valnämndens mottagning på valnatten (jämfört med RKR-valen 2022) för att snabbare kontrollera det material som lämnas in.
- en utökning av personella resurser med 38 personer vid valnämndens uppsamlingsräkning (jämfört med RKR-valen 2022) där antalet röster som ska hanteras beräknas öka till följd av utökad förtidsröstning på valdagen.

Statsbidraget för genomförande av val har beräknats utifrån det som utgick för EU-valet 2024 på 17 156 tkr. Valdagens arvoden och timersättningen för röstmottagare i förtidsröstningen har räknats upp från 2022 års nivå med ca 11 procent. Vid framtagande av nivån för uppräkningskostnaderna har hänsyn tagits till uppskattad nivå för de generella löneökningarna under perioden 2022-2026, vilka beräknas uppgå till ca 12 procent, lönespannet i motsvarande basvärdering samt stämts av mot löne- och arvodesnivåer hos de 20-största kommunerna samt Göteborgs kranskommuner.

Övriga verksamhetskostnader har räknats fram utifrån det ekonomiska utfallet för valåren 2022 och 2024 där hänsyn tagen till rådande kostnadsutveckling utifrån PKV (prisindex för kommunal verksamhet) under perioden.

Osäkerheter

I följande tabell redogörs för olika osäkerheter som kan få stor påverkan på valnämndens kostnader. Utgångspunkten är att dess kostnader ska kunna hanteras inom ramen för den kostnadsberäkning som tagits fram. Att lägga budget långt i förväg innebär dock stora osäkerheter då alla förutsättningar i dagsläget inte är kända och då valnämndens verksamhet till stor del påverkas av händelser i det omgivande samhället.

Osäkerheter	Beskrivning av påverkan
Personalomkostnadspålägg (PO) Lagstadgade sociala avg. och avg. som bestäms i kollektivavtal	PO-pålägget har stor påverkan på kostnaderna eftersom 77 procent av kostnaderna utgörs av lönekostnader och PO. Vid beräkning av kostnaderna för PO har vi använt 40,34 % för timanställda (vilket är 2025 års nivå) och ett något lägre PO på 35 % för arvoderade där vi har många pensionärer som genererar ett lägre PO.
Upphandling av monterbyggnation och moduler	Att uppskatta kostnaden för upphandlingar innebär stor osäkerhet. Kostnadsberäkningarna som gjorts utgår från tidigare upphandlingar.
Digitalisering Valmyndigheten arbetar för införande av digitala röstkort och röstlängder. Förändringen får stor konsekvens på valgenomförandet och innebär att registreringen av rösterna ska ske digitalt.	För valkansliet innebär förändringen behov av hårdvara och teknisk support samt att röstmottagarna får utbildning i de nya digitala systemen. Kostnaden och konsekvensen för genomförandet i förtidsröstningen är svår att uppskatta då valkansliet ännu inte har tillräcklig information om förutsättningarna. Kostnaden för nyinköp av hårdvara om 600 tkr har lagts till i kostnadsberäkningen för år 2026.
Statsbidrag	I kostnadsberäkningen har kansliet räknat med ett statsbidrag motsvarande det som vi tilldelades för EU-valet 2024 om 17 156 tkr. Beslut om statsbidraget för medverkan i val brukar fattas i december året innan valåret och kan bli både högre och lägre.

Alternativkostnader för utökad service och tillgänglighet

Valnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att presentera alternativa kostnader om nämnden önskar utöka servicegrad och tillgängligheten i valet. Förvaltningen har tagit fram alternativa kostnader och konsekvenser inom de områden där nämndens beslut av en utökning av verksamheten skulle påverka förvaltningens möjlighet utföra besluten, utifrån den i tjänsteutlåtandet beskrivna servicenivån. Nedan presenterade alternativkostnader har inte beaktats vid den totala kostnadsberäkningen i hemställan.

	Kostnadsuppskattning och påverkan
tökning av förtidsröstningslokaler på valdagen	Kostnaden för att utöka antalet öppna röstningslokaler på valdagen är svår att beräkna, då olika röstningslokaler har olika förutsättningar vad gäller kostnad för lokal och bemanning. Utöver kostnaderna får en utökning organisatoriska konsekvenser för valorganisationen avseende; ▪ möjligheten att bemanna vallokaler med ordförande och vice ordförande. ▪ arbetsbelastningen på kansli och lager ökar. ▪ uppsamlingsräkningen bedöms ta längre tid eftersom fler valsedlar behöver hanteras. Detta kan leda till att uppsamlingsräkningen behöver förlängas till att även omfatta torsdagen.
Kostnad för modul	Valkansliet har gjort en uppskattning av kostnaden per en modul till 430 tkr. Kostnaden för bemanning av modulen uppgår till ca 242 tkr. Den totala kostnaden uppgår således till 672 tkr. I kostnadsberäkningen har kansliet budgeterat för tre moduler.
Röstningslokal i Frölunda Torg köpcentrum	Kostnaden för att hyra eventytan och monterbyggnation på Frölunda Torg 2024 uppgick till ca 300 000 kr. I budgetberäkningen är kostnaden för en röstningslokal i Frölunda Torg köpcentrum inte beräknad då Frölunda Kulturhus är färdigrenoverat och tillgängligt. Eventuellt krävs mer personal för att bemanna Frölunda Torg köpcentrum än Frölunda Kulturhus, vilket inte har tagits i beaktande.
Öppettider på röstningslokaler i bibliotek och kulturhus	Kostnaden för att följa bibliotekens aktuella öppettider skulle innebära en utökad personalkostnad om ca 400 tkr. I budgetberäkningen är utgångspunkten att följa 2024 års öppettider på bibliotek och kulturhus, vilket innebär att röstningslokalen stänger en timme tidigare än biblioteken. Sedan 2024 har öppettiderna på biblioteken utökats med ca 60 tim per vecka (främst kväll och helg).

Förvaltningens bedömning

Verksamhetens kostnader bygger på att nuvarande verksamhet bibehålls och utvecklas i enlighet med de förutsättningar som beskrivits i tjänsteutlåtandet. Förvaltningen har vid sin bedömning av servicenivå gjort avvägningar utifrån gällande lagstiftning, statistik över antalet röstande och framtida prognoser, tidigare utvärderingar och verksamhetens samlade förutsättningar att genomföra valet.

På valnämndens uppdrag redovisar förvaltningen alternativa kostnader inom de områden där nämndens beslut av en utökning av verksamheten skulle påverka förvaltningens möjlighet att utföra besluten, utifrån den i tjänsteutlåtandet beskrivna servicenivån. Om nämnden vill lägga till något av de presenterade alternativkostnaderna så får den beräknade kostnaden läggas till/öka upp nuvarande önskade nivå om kommunbidrag.

Inför RKR-valen 2026 kommer valnämnden att fatta beslut om detaljbudget, val- och röstningslokaler och dess öppettider samt inriktningsbeslut.

Valkansliet föreslår att valnämnden godkänner hemställan till kommunstyrelsen om kommunbidrag om 35 600 tkr för år 2026 att genomföra de allmänna valen i enlighet med de förutsättningar som presenteras i föreliggande tjänsteutlåtande.